

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Ústav bohemistických studií

Porovnání studia bohemistiky na vybraných zahraničních univerzitách se studiem
češtiny pro cizince na FF UK

Bakalářská práce

Autor: Kayrat Kochetkov

Vedoucí práce: PhDr. Jiří Hasil

Praha 2011

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne.....

podpis.....

Chci poděkovat vedoucímu bakalářské práce PhDr. Jiřímu Hasilovi za pomoc při výběru tématu bakalářské práce a za jeho trpělivost. Dále vyjadřuji své poděkování Dr. phil. Haně Adam z Humboldtovy univerzity a PhDr. Lucii Antošíkové z Vídeňské univerzity za jejich ochotu a spolupráci. Následující poděkování patří PaedDr. Jiřímu Kokešovi za pomoc při překládání a zpracování cizojazyčných textů.

Anotace

Tato práce si klade za cíl porovnat výuku češtiny jako cizího jazyka na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na některých dalších pracovištích ve světě a hlavně v Evropě. K porovnání byly použity informace získané z internetových stránek a informace získané přímo v rámci návštěv a následných kontaktů z konkrétními pracovišti vybraných univerzit. Jedná se především o Humboldtovu univerzitu v Berlíně, Univerzitu ve Vídni a Jagellonskou univerzitu v Krakově. V této práci jsou také představeny instituty slavistiky na těchto univerzitách.

K vyhodnocení byl použit dále dotazník spojený s krátkým testem pro vybrané studenty bohemistiky ve výše uvedených univerzitách a dotazník pro jednoho z jejich pedagogů. Práce obsahuje porovnání učiva na bakalářském stupni výuky a porovnání znalostí, které mají studenti tohoto stupně.

V závěru nabízí autor porovnání na základě objektivně i subjektivně získaných poznatku. Neporovnává však kvalitu výuky jako takovou, ale možnosti studia češtiny jako cizího jazyka na těchto univerzitách.

Klíčová slova

Bohemistika, slavistika, bakalářské studium, porovnání studia, dotazník

Annotation

This thesis aims to compare the teaching of Czech as a foreign language at the Faculty of Arts at the Charles University in Prague and other facilities in the world, especially those in Europe. The comparison is based on data gathered from websites and information obtained through direct visits and subsequent contacts with specific departments at selected universities. Foremost, this included the Humboldt University in Berlin, the University of Vienna and the Jagellon University in Krakow. This thesis also presents the Slavic studies institutes at these universities.

The evaluation was done using a questionnaire, along with a brief test of selected students of bohemistics at the universities mentioned above, as well as a questionnaire for one of their pedagogues. The thesis contains the comparison of the curriculum at the bachelor's degree level and the comparison of knowledge which the students at this level have gained.

In the conclusion, the author offers a comparison based on knowledge obtained objectively and subjectively. It does not compare the quality of teaching as such, but the possibilities of studying Czech as a foreign language at these universities.

Keywords

Bohemistic, Slavic, BA, comparison study, questionnaire

OBSAH

1. ÚVOD.....	5
2. CÍLE PRÁCE.....	6
3. BOHEMISTIKA VE SVĚTĚ.....	6
3.1 Odborná pracoviště.....	6
3.2 Lektoráty českého jazyka a literatury.....	6
4. VYBRANÁ PRACOVIŠTĚ.....	7
4.1 Humboldtova univerzita Berlín (Německo)	7
4.1.1 Aktuální profil Ústavu slovanských studií.....	7
4.1.2 Výzkumné úkoly ústavu.....	8
4.1.3 Výuka.....	9
4.1.3.1 Požadavky k bakalářské zkoušce	12
4.2 Univerzita Vídeň (Rakousko).....	13
4.2.1 Aktuální profil Ústavu slovanských studií.....	13
4.2.2 Studium slavistiky.....	14
4.2.2.1 Kurikulum.....	15
4.2.2.2 Bakalářský studijní program – slavistika.....	21
4.3 Jagellonská univerzita Krakov (Polsko).....	22
4.3.1 Aktuální profil Ústavu slovanské filologie.....	22
4.3.2 Slovanská filologie.....	23
4.3.2.1 Výukový program.....	24

4.4 Karlova univerzita Praha (Česká republika)	29
4.4.1 Aktuální profil Ústavu bohemistických studií.....	29
4.4.2 Oblastí výzkumu.....	30
4.4.3 Studium bohemistiky – čeština pro cizince.....	31
4.4.3.1 Charakteristika oboru.....	32
4.4.3.2 Studijní program.....	32
4.4.3.3 Profil absolventa.....	36
5. OSOBNÍ VÝZKUM	37
5.1 Dotazník pro učitele	37
5.2 Dotazník pro studenty	38
5.2.1 Vyhodnocení dotazníků.....	41
5.3 Porovnání učebních plánů jednotlivých univerzit	45
6. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ	47
7. POUŽITÉ ZDROJE	47
7.1 Seznam použité literatury	47
7.2 Internetové zdroje	48
8. PŘÍLOHY	48

ÚVOD

Pro zpracování bakalářské práce na téma „*Porovnání studia bohemistiky na vybraných zahraničních univerzitách se studiem češtiny pro cizince na FF UK*“ jsem se rozhodl z několika důvodů. Nesetkal jsem se v životě, vyjma spolužáků z fakulty, s mnoha lidmi, kteří ovládají češtinu jako cizí jazyk. Zajímalo mě, kde je možno češtinu studovat, jak toto studium v zahraničí vypadá, zda se výrazně liší od studia v zemi, kde je čeština většinovým mateřským jazykem. Taky mě zajímalo, kolik lidí češtinu studuje a jaké je jejich uplatnění. Ve své bakalářské práci se pokouším najít odpověď alespoň na některé z těchto otázek. Rozhodl jsem se pro zpracování práce využít informací dosažitelných na internetu, ale zároveň čerpat informace z konkrétních setkání se studenty bohemistiky a jejich učiteli. Z pochopitelných důvodů jsem pro osobní kontakt vybral vysoké školy, které jsou v sousedních zemích, jsou známé a jsou ve městech, která znám, do kterých lze relativně snadno docestovat. Pro Vídeň a Berlín jsem se rozhodl také proto, že zde mám přátele, a tudíž i možnost jazykové i praktické podpory. Jako základ svého bádání jsem zvolil formu dotazníku kombinovaného s testem, který jsem si sám vypracoval. Veškeré úkoly, které jsem do testu dal, jsou takové, které bych já sám dokázal bez problémů zodpovědět.

Vycházel jsem z toho, že studující zkoumaných fakult jsou na tom, alespoň co se týče reálií, podobně jako já.

Střední školu jsem neabsolvoval v České republice, ale v Kazachstánu, proto byla moje startovní pozice přibližně stejná, možná dokonce komplikovanější, protože reálie Německa či Rakouska jsou daleko více propojeny s českými, než je tomu v případě Kazachstánu. Co se týče praktických znalostí českého jazyka, je jistě výhoda na mé straně, protože žiji v českém prostředí a téměř výhradně komunikuji česky.

Výsledky mého zkoumání a závěry, pokud lze nějaké vyvodit, jsou shrnuty v následující práci.

2. CÍLE PRÁCE

Při vypracování této bakalářské práce jsem se řídil následujícími záměry:

1. Zjistit, kde všude lze ve světě a hlavně v Evropě bohemistiku studovat
2. Vybrat cca 3 pracoviště, kde se čeština jako cizí jazyk studuje
3. Navštívit tato pracoviště, popř. získat potřebné informace pomocí mailové korespondence
4. Připravit dotazník pro studenty a jejich pedagoga
5. Požádat studující bohemistiky a jejich učitele o jeho vyplnění
6. Vyhodnotit dotazníky
7. Porovnat studium na jednotlivých školách
8. Pokusit se zjištěné poznatky co nejobjektivněji prezentovat

3. BOHEMISTIKA VE SVĚTĚ

3.1 ODBORNÁ PRACOVIŠTĚ

Bohemistika se ve světě vyučuje na 61 pracovištích, nepočítaje lektoráty. Patří mezi ně i světově vyhlášené instituce jako pařížská Sorbonna, italská univerzita v Udine, drážďanská Technická univerzita, moskevská Lomonosovova univerzita, španělská univerzita v Santiagu de Compostela či americký Harvard

Úplný přehled pracovišť v příloze č. 1

3.2 LEKTORÁTY ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Lektoráty českého jazyka a literatury, kromě svého zřejmého lingvistického poslání, patří k důležitým nástrojům naší země při upevňování povědomí o kulturním dědictví České republiky a jsou významným pramenem informací o naší vlasti a jejích reáliích pro posluchače (převážně) vysokých škol v zahraničí, příští širitele našeho jazykového a kulturního bohatství.

Český jazyk a literatura se v zahraničí vyučují převážně na univerzitních pracovištích slovanské filologie filozofických fakult. Lektoři ČJL jsou vysíláni do zahraničí zpravidla v rámci plnění mezinárodních smluv, kdy se zahraniční partner společně s MŠMT podílí na úhradě potřebných nákladů na činnost lektora/fungování lektorátu ČJL. Po dobu svého působení v zahraničí jsou lektoři ČJL obvykle v pracovněprávním vztahu k zahraniční univerzitě.

Úplný přehled a počet lektorátů v příloze č. 2

4. VYBRANÁ PRACOVIŠTĚ

4.1 HUMBOLDTOVA UNIVERZIT BERLÍN (NĚMECKO)

4.1.1 Aktuální profil Ústavu slovanských studií

Institut pro slavistiku Humboldtovy univerzity v Berlíně se dělí na východní slavistiku (rusistiku, bělorusistiku a ukrajinistiku), západní slavistiku (polonistiku, bohemistiku, slovakistiku), jižní slavistiku (kroatistiku/ serbistiku, bulharistiku), didaktiku výuky ruštiny a překladatelství. Zvláštnost institutu tkví v tom, že se zabývá i hungaristikou, jako neslovanským jazykem. Institut patří k Filozofické fakultě II stejně jako ostatní instituty zabývající se jazykovědou.

Významným strukturálním specifikem výuky a výzkumu slavistiky na Humboldtově univerzitě je rozsáhlá diferenciacce mezi slovanskými národními jazyky, národními literaturami a kulturami. Díky tomu je možné, že zde vedle rusistiky a slavistiky (rusistika ve spojení s jedním západoslovanským nebo jihoslovanským jazykem) existují také samostatné obory jako polonistika, bohemistika/slovakistika, kroatistika/serbistika a bulharistika a je také možno z nich promovat jako ze samostatných oborů.

Rozdělení výzkumného a vzdělávacího spektra na východní, západní a jižní slovanskou filologii odráží tradiční, historicky etablované, jazykové skupiny slovanských jazyků a odpovídá mezinárodnímu standardu systematického dělení tohoto oboru. Zvláštností Institutu slavistiky na Humboldtově univerzitě spočívá v tom, že zde lze na jedné straně studovat různé národní jazyky a národní literatury s

příslušnou důkladností a na druhé straně, se nabízejí nově vyvinuté komplexní obory a regionální studia (magisterská). Toto sofistikované výzkumné a vzdělávací spektrum výuku překonává anachronickou představu o uzavřenosti slovanského kulturního prostředí.

4.1.2 Výzkumné úkoly ústavu

V literárních vědách se klade důraz na historii a estetiku literární moderny. Tomuto cíli slouží propojení slovanských literárních věd s hungarologií, jež se věnuje komparativním aspektům moderních literatur ve východní a jihovýchodní Evropě. Na tento výzkum navazuje problematika neo- a postmoderních literatur. Zvláště významná je otázka vyplývající z východoevropského specifika, a to zpracování stalinistické a poststalinistické epochy v literatuře a neoficiální kultura, která vznikla v této epoše. Vedle tohoto stěžejního problému se jednotlivé katedry zabývají i staršími obdobími literatury a jejich propojením (kupř. literaturou 17. a 18. století)

V systematicko-teoretické oblasti sleduje institut kombinaci dvou komplementárních výzkumných designů: na jedné straně klade základy v literárněvědeckých a poetologických disciplínách, na druhé straně dbá na jejich významné kulturně-vědecké rozšíření. Co se toho druhého týče, pak zde sleduje tři společné aspekty: sémiotiku kultury (výzkum stereotypů, mýty tvořící funkci literatury), dějiny medií (písmo/ obraz, slovo/tón, intermediální relace literatury) a dějiny diskurse (genderová diskurse; konvergence a divergence literárních věd a přírodních věd).

Profil jazykovědných kateder na institutu slavistiky je určen synchronní srovnávací jazykovědou a typologickým výzkumem Slavia na základě rozdílných gramatických, lexikálních a fonetických analýz východo-, západo- a jihoslovanských jazyků, a sice ruštiny, polštiny, češtiny, slovenštiny, chorvatštiny, srbštiny, bosenštiny a bulharštiny. Kontrastní výzkumné projekty porovnávají jeden nebo více slovanských jazyků s němčinou. Na jedné straně si kladou za cíl dodávání nových teoretických typologicko-charakterologických poznatků o slovanských jazycích a na druhé straně ústí v lexikografické projekty, spojené s praxí (velký slovník německo-ruský, slovník chorvatsko-německý/německo-chorvatský, terminologické glosáře k mnoha slovanským jazykům), projekty ke

strojovému překladu z ruštiny do němčiny, případně tvorbu učebnic.

Jednojazyčné analýzy vycházejí z vlastních gramaticko-teoretických, sémantických a pragmatických výzkumů. Ty podporují práce sociologické (standardologie, jazykový kontakt a proměny jazyka) a zejména komunikativně teoretické. Sem patří i výsledky lexikografických projektů (distinktivní slovník synonym polštiny, slovník částic v ruštině), stejně tak, jako řada jazykových učebnic pro školy a na východní Evropu orientovanou veřejnost a vědecké pracovníky.

Jazykověda jihoslovanských jazyků se zaměřuje na vztah etnika, národa a jazyka na Balkáně a zkoumá v četných projektech menšinové jazyky, mnohojazyčnost a zanikání jazyků

4.1.3 Výuka

Institut slavistiky nabízí následující studijní programy:

- Bc. ruština (jako učitelský program a základ pro další studijní programy)
- Bc. slovanské jazyky a jejich literatury (ruština, polština, čeština/slovenština, bosensština/chorvatština/srbština)
- Bc. maďarská literatura a kultura

Na bakalářské programy navazují magisterské studijní programy

- Mgr. slovanské jazyky
- Mgr. slovanské literatury
- Mgr. kultura střední a východní Evropy
- Mgr. ruština (učitelství)

Předpoklady pro studium slavistiky, rusistiky, polonistiky, bohemistiky, serbistiky/kroatistiky jako hlavního oboru:

1. Maturita, případně obdobná zkouška ve zvoleném jazyce.
2. Vstupní jazykový test (případně po absolvování přípravných kurzů)
3. Pokud není součástí maturitní zkoušky některý neslovanský jazyk, je třeba z něj

složit zkoušku do ukončení bakalářského stupně.

OSNOVY BAKALÁŘSKÉHO STUDIA

Studium se skládá z následujících modulů:

Základní studium:

Modul 1: Úvod do literatury 7 kreditů (kreditů), 6 hod/týdně/sem.

Modul zprostředkovává základní znalosti o dějinách české literatury.

Na sebe navazující kurzy A a B z úvodu do literatury poskytují základní znalosti o jednotlivých obdobích literárních dějin.

Modul 2: Úvod do jazykovědy 7 kreditů/6 6 hod/týdně/sem.

V základním kurzu *Úvod do západo-, jiho- a východoslovanských literatur* jsou probírány základní pojmy slovanské jazykovědy, staroslovanské hláskosloví, periodizace dějin slovanských jazyků, původní jednotný slovanský jazyk a role staroslověnštiny. Zde se probírají i základy slovanské morfologie a syntaxe.

Modul 3: Úvod do jazykové praxe (čeština) 12 kreditů, 11 6 hod/týdně/sem.

Modul je základem pro další odborné studium zvoleného jazyka. Dává základy pro získávání komunikativních schopností při mluvě, poslechu i čtení. Zavádí základní slovní zásobu, vysvětluje základní gramatická pravidla, cvičí základní ústní projev, stejně tak jako zásady poslechu s porozuměním. Nacvičuje překladové techniky při překládání jednoduchých textů.

Nacvičuje vlastní produkci jednoduchých textů. Zabývá se i kulturními konvencemi příslušné jazykové oblasti.

Rozšiřující studium:

Modul 4: Literatura

Kultura

Jazykověda

Práce na specifických tématech 8 kreditů, 4 6 hod/týdně/sem.

Modul si klade za cíl, na základě specifického výběru témat, rozšířit teoretické a metodické schopnosti studujících.

Předložit nové pohledy na některá témata a rozšířit tak schopnosti studujících při odborné jazykovědné práci.

Do modulu spadají i tematické odborné semináře z jazykovědy, literatury i kultury.

V literárním semináři je probírána analýza textu (próza, drama, lyrika)

V jazykovědném semináři se řeší vývoj současných slovanských jazyků, rozšiřování jejich slovní zásoby, metody práce se slovní zásobou atd.

Kulturní seminář řeší otázky kulturní a interkulturní identity a specifická témata jednotlivých kulturních oblastí.

Modul 5: Rozšiřující jazyková praxe (čeština) 9 kreditů, 6 hod/týdně/sem.

Tento modul navazuje na modul 3 a zprostředkovává další komunikativní schopnosti a posiluje odbornou jazykovou kompetenci, zabývá se výrazovými prostředky, základy odborného jazyka, rozšířením komunikativních schopností, nacvičuje delší samostatný ústní a písemný projev, včetně rozlišení jednotlivých stylistických forem a jejich správné užití.

Cílová úroveň podle SERR je C1.

Modul 6: Prohloubení jazykovědných znalostí a znalostí z literatury 10 kreditů, 6 hod/týdně/sem.

Modul si klade za cíl prohloubit dosud získané znalosti z literatury a jazykovědy, posílit schopnosti práce s textem, včetně odborného. Zároveň otvírá možnosti specializace. Literární věda se zabývá zpracováním náročnějších témat a to jak při četbě, tak v rámci vlastní textové produkce

Jazykověda se zabývá užitím moderních jazykovědných teorií a metod konfrontativní lingvistiky, sémantiky, pragmatiky, analýzy rozhovoru, textové

lingvistiky, popř. sociolingvistiky.

Modul 7: Odborná praxe v zahraničí 27 kreditů

Při pobytu v hostitelské zemi mimo přednáškového období je možno zkoumat kulturně specifické aspekty příslušné země.

Nejobvyklejší jsou studijní cesty, jazykové kurzy, praktika nebo exkurze. Doporučuje se období mezi 4. a 5. semestrem.

Modul 8: Bakalářská práce 10 kreditů

V bakalářské práci předkládají studenti písemné zpracování jejich pohledu na některý z aktuálních problémů z celého spektra studovaného oboru. Vybrané téma může souviset i s pobytem v zahraničí a tam získanými praktickými zkušenostmi, popř. tam získanými odbornými podklady.

Mohou se studovat 2 slovanské jazyky, jeden jako hlavní a druhý jako vedlejší obor, případně 2 slovanské jazyky jako vedlejší při jiném hlavním oboru studia - většinou neslovanský jazyk. Nelze zvolit 2 jazyky ze stejné jazykové skupiny. Požadovaná jazyková kompetence u vedlejšího oboru je nižší jako u hlavního oboru.

Studium má 3 základní kořeny:

1. *jazykovědu*
2. *literární vědu*
3. *dějiny kultury/reálie*

4.1.3.1 Požadavky k bakalářské zkoušce

Požadavky na mezizkoušku (bakalářskou zkoušku)

Obsahují jazykovědu, literární vědu a jazykovou praxi. Může být složena tak, že student předloží doklady o splnění odpovídajících zkoušek v jednotlivých bodech zkoušky v předem daných termínech nebo složí naráz, v jednom bloku zkoušku ze všech požadovaných součástí zkoušky. Ústní zkouška probíhá jednotlivě.

Pro postižené jsou pravidla zkoušky upravena.

Obsah zkoušky

- Jazykověda

Znalosti v oblasti fonetiky/fonologie, morfologie, syntaxe a lexikologie současné češtiny, znalost lingvistických deskriptivních metod a gramatických modelů češtiny, stejně tak jako znalosti principů vědeckého popisu jazyka a srovnávacích kritérií s vlastním jazykem

- Literární věda

Přehled o české literatuře od základů po současnost (seznam četby) a schopnost práce s textem a provádění textové analýzy a interpretace textu

- Jazyková praxe

Schopnost vyjádřit se ústně i písemně v současném jazyce

Zvládnutí výslovnosti, lexika a gramatiky.

Rozsah zkoušky

Jazykověda: klausura ze současného jazyka (gramatika/lexikologie) (120 min.)

Literární věda: ústní zkouška (20 min.)

Jazyková praxe:

A: klausura (120 Min.) písemná práce na dané téma (s použitím jednostranného výkladového slovníku)

B: ústní zkouška (20 Min.)

4.2 UNIVERZITA VÍDEŇ (RAKOUSKO)

4.2.1 Aktuální profil Ústavu slovanských studií

Univerzita ve Vídni, byla založena v roce 1365 vévodou Rudolfem IV. Je nejstarší univerzitou v německy mluvících zemích a jednou z největších ve střední Evropě.

Slavistika jako věda o kultuře, jazycích a literaturách slovanských zemí má v Rakousku delší a intenzivnější tradici než v jakémkoliv jiném neslovanském státě na světě.

Již z 16. stol. se datují začátky novodobé rusistiky díky rakouskému vzdělanci, diplomatu jménem Sigmund Freiherr von Herberstein, který mnohokrát navštívil Rusko v císařských službách a svým dílem na dlouhá staletí ovlivnil postoj Západní Evropy k Rusku. Také první katedra slavistiky na univerzitě byla založena v Rakousku – v roce 1849 ve Vídni, potom co se staly za Marie Theresie Vídeň a Vídeňské Nové Město centry bohemistiky.

S rakouskou slavistikou jsou spojena mnohá zvučná jména, mimo jiné Franz von Miklosich, první vedoucí katedry, nebo jeden z jeho následovníků v meziválečném období, hrabě Nikolaj von Trubetzkoy.

Dnes je vídeňská slavistika největší světové pracoviště, zabývající se výzkumem slovanských jazyků, literatur a kultur. Institut požívá díky rozsáhlé šíři svého výzkumu a výuky nejvyšší mezinárodní uznání a patří v mnoho výzkumných oborech k světově nejproslulejším výzkumným institucím. Obzvláště důležitý přínos poskytuje institut v několika oborech, které jak ve světovém měřítku, tak v rámci německy mluvících zemí nejsou příliš zastoupeny. Jedná se především o ukrajinistiku, bohemistiku, slovenistiku, slovakistiku, balkanologii a bulgaristiku.

4.2.2 Studium slavistiky

Studium slavistiky je v první řadě chápáno jako odborné studium a slouží k podpoře porozumění slovanským jazykům a kulturám jako celku, ale i v jejich jednotlivostech.

Studium slavistiky se skládá z následujících částí:

- Zvládnutí jazyka
- Jazykověda
- Literární věda
- Znalosti o příslušné jazykové oblasti a její kultuře.

Výuka jazyka tvoří významný základ studia všech slavistických oborů, neboť ani studium, ani pozdější odborný růst nemůže být bez velmi dobrých znalostí příslušného jazyka úspěšný.

Jazykověda popisuje výstavbu slovanského jazyka různými odbornými metodami a zkoumá jeho proměny v průběhu času a také jeho genetickou příbuznost s dalšími (slovanskými, indoevropskými a neindoevropskými) jazyky.

Literární věda se skládá s teorie literatury, metod textové analýzy a interpretace textu, literární sociologie, dějin literatury a srovnávání různých literatur.

Znalosti o příslušné jazykové oblasti a její kultuře zprostředkovává základní znalosti o kultuře, geografii, politice a hospodářství příslušné oblasti z dnešního i historického hlediska.

Studijní předpoklady.

Pro studium slavistických oborů se neočekávají znalosti příslušného jazyka. Tomu se věnuje mimořádná péče v prvních semestrech studia.

4.2.2.1 Kurikulum

Cíl studia a kvalifikační profil

Cíl bakalářského studia slavistiky na Univerzitě ve Vídni je zprostředkování odborných znalostí o slovanských jazycích, literaturách a kulturách z pohledu historického i současného, stejně tak jako a aktivní a pasivní zvládnutí slovanských jazyků.

Bakalářské studium slavistiky je nabízeno v následujících jazycích: bosenština/chorvatština/srbština, bulharština, polština, ruština, slovenština, slovinština, čeština a ukrajinština. Studující si volí jednu z těchto řečí jako hlavní jazyk.

Na konci jejich studia jsou studující schopni, jak v němčině, tak v hlavním jazyce studia, poskytovat informace na vysoké úrovni o slovanských jazycích, literaturách a kulturách.

Jejich výsledná jazyková kompetence v hlavním jazyce odpovídá úrovni B2 SERR a dalším jazyce úrovni A2.

Samostatné užívání jazyka na úrovni B2 podle SERR: rozumí základnímu obsahu textů na konkrétní a abstraktní témata. V některých oblastech rozumí i odbornému textu. Dokáže se spontánně a plynule domluvit. Dokáže vést rozhovor s rodilým mluvčím, aniž by jednoho nebo druhého příliš zatěžovalo. Dokáže se

k mnoha tématům jasně a srozumitelně vyjádřit. Dokáže odpovědět na otázky, vysvětlit výhody a nevýhody, argumentovat.

Absolventky a absolventi bakalářského studia slavistiky na Univerzitě ve Vídni získají tímto kvalifikaci

— buď pro různá povolání, která vyžadují znalost slovanských jazyků ve značném rozsahu, případně jejich literatur nebo kulturního a společenského prostředí v příslušných zemích

— nebo pro další odborné studium

Délka a rozsah studia

Bakalářské studium vyžaduje splnění 180 ECTS-kreditů. To odpovídá předpokládané délce studia šest semestrů.

Bakalářské studium slavistiky sestává ze základní výuky slavistických předmětů, nejméně v rozsahu 120 ECTS-kreditů, dále volitelných předmětů, nejméně v rozsahu 60 ECTS-kreditů, přičemž jsou nabízeny ještě alternativní výukové aktivity v rozsahu přibližně 15 ECTS-kreditů.

Předpoklady přijetí

Všeobecná univerzitní zralost, tj. zdárné ukončení sekundárního vzdělání. Pro studium slavistiky nejsou předepsány předběžné jazykové znalosti.

Akademický stupeň

Absolventky a absolventi bakalářského studia slavistiky obdrží titul

"Bachelor of Arts" – zkráceně BA – umísťuje se za jménem.

Organizace studia – moduly, za které se udělují ECTS-kredity

- V rámci bakalářského studia si studující zvolí jeden z výše uvedených slovanských jazyků

Volbou jazyka volí i příslušné moduly k jeho výuce (základy, pokračovací 1, pokračovací 2, pokračovací 3, zdokonalovací)

- Členění slavistické části studia: skupina povinných modulů a modulů, za které se udělují ECTS-kredity

Povinný modul: *Úvod do slovanské jazykovědy*

Cíl modulu:

Základní znalosti z jazykovědy; funkce jazyka; znaky jazyka; konstituční jazyková rovina; gramatické kategorie a formy; užitá jazykověda, přehled o vývoji slavistiky.

Písemná zkouška.

Délka: 1 semestr

Povinný modul: *Úvod do slovanské literatury*

Cíl modulu: Základní znalosti z literární vědy; druhy a žánry

A jejich znaky; rétorika, stylistika, poetika; dějiny literatury): epochy a směry v literatuře°: metody a školy; přehled dějin slovanské literární vědy.

Písemná zkouška.

Délka: 1 semestr

Povinný modul: *Reálie*

Cíle modulu

Základní znalosti o územích obývaných Slovany s důrazem na území zvolené jazykové oblasti. Nácvik schopností samostatné práce a prezentace získaných poznatků.

Kredity za účast.

Délka: 2 semestry

Další hodnocené moduly ECTS - kredity

V rámci bakalářského studia slavistiky je třeba absolvovat následující povinné moduly:

„Základy jazyka“, „Pokračující 1“, „Pokračující 2“, „Pokračující 3“,

„Jazykověda“,

„Literatura“,

„Reálie“, „Prohlubující“,

„Druhý slovanský jazyk“,

„Témata individuálního zájmu“,

„Bakalářský jazykovědný modul“,

„Bakalářský literární modul“.

Povinný modul: Základy jazyka

Cíle modulu

Získání potřebných znalostí struktury zvoleného slovanského jazyka. Ovládnutí strategií ke sledování jazykových prostředků a k analytickému zacházení s jednoduchými texty, zacházení se slovníky, gramatikami a dalšími odbornými materiály.

Studující se začínají dorozumívat v rutinních situacích. Jsou stále více schopni vyměňovat informace ve zvoleném jazyce. Jsou schopni číst krátké texty a psát slohové úkoly na běžná témata.

Dokáží svými slovy reprodukovat obsah jednoduchého textu.

Zápočet za absolvování výuky.

Délka: 1 semestr

Povinný modul: *Základy jazyka - Pokračující 1*

Cíle modulu.

Zvládnout jazykově jednoduchá témata z běžného života.

Povinný modul: *Základy jazyka - Pokračující 2*

Cíle modulu

Zvládnout jazykově známá témata. Skloňovat a časovat.

Povinný modul: *Základy jazyka - Pokračující 3*

Cíle modulu

Zvládnout jazykově běžná témata. Dokázat rozlišovat běžná synonyma, antonyma, homonyma, paronyma.

Povinný modul: *Jazykověda*

Cíle modulu

Základní znalosti synchronní jazykovědy, seznámení se s jazykovědnými metodami
a

potřebnou odbornou literaturou. Návěst zpracování témat a jejich prezentace.

Povinný modul: Literatura

Cíle modulu.

Systematický přehled o novější literatuře hlavního jazyka.

Povinný modul: Prohloubení jazykových znalostí

Cíle modulu

Zvládnutí odbornějších textů. Rozlišení spisovného jazyka a jeho obecné formy.

Nácvik argumentace, rozhovoru, samostatného projevu atd.

Povinný modul: Druhý slovanský jazyk

Cíle modulu

Zvládnutí základů druhého slovanského jazyka.

Povinný modul: Témata podle individuálního zájmu

Cíle modulu

Zpracování témat vycházejících z různých žánrů.

Povinný modul: Bakalářský modul jazykověda

Cíle modulu

Zpracování a prezentace odborných témat za použití odborné literatury a dalších odborných zdrojů. Jedno z témat si studující může vybrat ke zpracování jako bakalářskou práci.

Povinný modul: Bakalářský modul literatura

Cíle modulu

Zpracování a prezentace literárních témat za použití odborné literatury a dalších odborných zdrojů. Jedno z témat si studující může vybrat ke zpracování jako bakalářskou práci.

4.2.2.2 Bakalářský studijní program – slavistika

Název předmětu	forma	počet sem.	kredity
<i>Výuka jazyka základy</i>	cvič.	6	10
<i>Výuka jazyka rozšiř. 1</i>	cvič.	6	10
<i>Výuka jazyka rozšiř. 2</i>	cvič.	4	6
<i>Výuka jazyka rozšiř. 3</i>	cvič.	4	6
<i>Výuka jazyka prohloubení 1</i>	cvič.	2	3
<i>Výuka jazyka prohloubení 2</i>	cvič.	2	3
<i>Úvod do slovanské jazykovědy</i>	přednáška	2	5
<i>Úvod do slovanské jazykovědy 2</i>	přednáška	2	5
<i>Základy slavistiky</i>	přednáška	2	5
<i>Synchronní jazykověda v přehledu</i>	přednáška	2	3
<i>Jazykovědné konversatorium</i>	konversatorium	2	4
<i>Jazykovědný proseminář</i>	proseminář	2	5
<i>Nová literatura v přehledu</i>	přednáška	2	3
<i>Literární konversatorium</i>	konversatorium	2	4
<i>Literární proseminář</i>	proseminář	2	5
<i>Realie a kultura: hlavní jazyk</i>	přednáška	2	3
<i>Realie a kultura: další jazyk</i>	přednáška	2	3

<i>Reálie a kultura</i> konversatorium	konversatorium	2	4
<i>Druhý slovanský jazyk</i>	cvič.	6	10
<i>Literatura druhého slovanského jazyka</i>	předn./cvič.	2	3
<i>Diachronní jazykověda v přehledu</i>	přednáška	2	3
<i>Starší literatura v přehledu</i>	přednáška	2	3
<i>Další slavistické aktivity</i>	všechny formy + exkurze		9
<i>Bakalářský seminář z jazykovědy</i>	seminář	2	10
<i>Bakalářský seminář z literatury</i>	seminář	2	10

4.3 JAGELLONSKÁ UNIVERZITA KRAKOV (POLSKO)

4.3.1 Aktuální profil Ústavu slovanské filologie

Jagellonská univerzita se nachází v polském Krakově. Byla založena v roce 1364 a je tak druhou nejstarší univerzitou ve střední Evropě (po Univerzitě Karlově v Praze). Univerzita byla po většinu své historie známa pod jménem Krakovská Akademie, ale v 19. století byla přejmenována na Jagellonskou univerzitu podle dynastie Jagellonců.

Krakovský ústav slovanské filologie je nejstarší filologii slovanských studií v Polsku. Jeho počátky sahají do první poloviny devatenáctého století. Za dobu své činnosti existovala pod různými názvy *Seminář Slovanské Filologie* nebo *Slovanské Studium* či *Katedra Slovanské Filologie*.

Na počátku 70. let dvacátého století byla katedra přejmenována na *Ústav slovanské filologie* (dále jen ÚSF), který provedl výzkum v oblasti slovanských jazyků a literatur, především jižní a západní a srovnávací a kontrastivní studie. Zaměstnanci ÚSF úzce spolupracují se slávisty z univerzit a výzkumných ústavů ve své zemi i v zahraničí. Od akademického roku 2007/2008 Ústav slovanské filologie se přizpůsobil evropským standardům akademického vzdělání, které představuje tzv. boloňský proces a místo pětiletého studia spustil tříleté bakalářské studium. Od roku 2010/2011 ÚSF zavádí dvouleté navazující magisterské studium. Základem

těchto studií je současné pochopení filologické disciplíny v oboru lingvistiky a literatury v širokém kontextu všeobecné humanistiky.

Každý rok ÚSF vyhlašuje nábor na pět specializovaných jazyků, kterými jsou: bulharština, chorvatština, čeština, srbština a slovenština. Smyslem a cílem výuky na ÚSF je dosáhnout jazykových znalostí studentů na úrovni B1 ERR na bakalářském stupni a minimálně B2 SERR na magisterském stupni, zároveň rozsáhlých znalostí reálií v každé zemi. Kromě jazykové specializace se studenti učí i jiné slovanské jazyky jako: ruský jazyk na bakalářském stupni a na magisterském stupni slovenský či makedonský jazyk. Dalším povinným jazykem je jazyk, ze kterého student maturoval.

ÚFS nabízí zájemcům o bakalářské či magisterské studium jak denní, tak i dálkové studium na těchto jazykových oborech; čeština, slovenština, bulharština, chorvatština a srbština.

4.3.2 Slovanská filologie

Bakalářský titul ve filologických oborech, se specializací *slovanská filologie*, se těší zájmu mezi uchazeči o studium jazyků, literatury a kultury slovanských a jihoslovanských národů. Zájemci o studium jsou přijímáni na základě závěrečných maturitních zkoušek. Cizinci jsou přijímáni na základě osobního pohovoru.

Studijní plán na ÚSF byl vypracován na základě stávajících norem vzdělávání filologie a obsahuje všechny požadované položky základní a směrové a zároveň předměty v rozsahu oboru. Tento plán byl navržen tak, aby absolvent studia kromě teoretických znalostí zvládl i řadu praktických dovedností v oblasti znalostí cizích jazyků a získal schopnost interpretovat jevy z kultury a literatury ve vybraných slovanských zemích, zároveň byl připraven k absolvování magisterského studia.

Praktický odborný kurz vybraných slovanských jazyků (češtiny, slovenštiny, chorvatštiny, srbštiny a bulharštiny) obsahuje hodiny didaktiky, gramatiky, teorie překladu, literatury a reálií. Po ukončení bakalářského studia by absolvent měl mít znalosti vybraného jazyka na úrovni C1 ERR. Výukový program pro jazykové vzdělání zároveň poskytuje jazykové kurzy západoevropských jazyků a ruského jazyka. Každý nabízený jazykový kurz je v rozsahu 120 vyučovacích hodin.

Prohloubení jazykových znalostí, vybraného oboru, poskytují kurzy historického vývoje a vztahy s jinými slovanskými jazyky, zatímco pro obecnější znalosti slouží teoretické předměty z oblasti lingvistiky a předměty týkající se fungování jazyka a jazykové komunikace.

Studijní program také poskytuje jiné předměty nabízené ve standardním studijním programu tj. kurzy jazyků latiny, staroslověnštiny, kurzy informatiky a tělovýchovy. Kromě toho studenti si mohou rozšířit své znalosti výběrem ze široké škály volitelných předmětů.

Závěr studia se skládá z obhajoby bakalářské práce a závěrečné zkoušky, po nichž absolvent získá titul bakaláře.

4.3.2.1 Výukový program

Úvod do praktické výuky českého jazyka

Praktická výuka českého jazyka

Deskriptivní gramatika českého jazyka (přednáška)

Praktická výuka českého jazyka (aspekty gramatiky)

Dějiny české literatury

Praktická výuka českého jazyka (základní kurz)

Deskriptivní gramatika českého jazyka (přednáška)

Dějiny jazyka českého (přednáška)

Dějiny jazyka českého (cvičení)

Dějiny české literatury (přednáška)

Dějiny české literatury (cvičení)

Soudobá kultura České republiky

Praktická výuka českého jazyka (vyšší kurz)

Praktická výuka českého jazyka (aspekty translatologie)

Polsko-český/česko-polský překlad

Bakalářský seminář (dějiny srbské literatury)

Bakalářský seminář (ženy v literatuře – ženská literatura)

Bakalářský seminář (jazykovědná specializace)

Bakalářský seminář (formálnost a neformálnost v západoslovanské literatuře ve II. polovině XX. století)

Společně, s výše uvedenými povinnými předměty pro studenty oboru český jazyk, studenti zároveň absolvují tyto společné předměty pro celý ÚSF:

Fungování jazyka (založené na materiálech polské gramatiky), (přednáška)

Úvod do studia jazyka (přednáška)

Poetika analýzy literárního díla (přednáška)

Informační technologie (cvičení)

Praktické aspekty jazykové komunikace (seminář)

Tělocvik

Latina

Úvod do studia jazyka (cvičení)

Úvod do studia literatury (přednáška)

Angličtina (úroveň B2, C2)

Dějiny filozofie (přednáška)

Přehled vybraných vyučovaných předmětů

Úvod do praktické výuky českého jazyka

Kurz praktické výuky českého jazyka probíhá formou cvičení v rozsahu 60 hodin v I. semestru. Výuka probíhá v českém jazyce. Cílem a záměrem kurzu je dosažení úrovně A1 s elementy A2 podle Evropského referenčního rámce.

Studenti absolvováním tohoto kurzu by měli dosáhnout těchto dovedností a kvalifikací;

- Umět (vědět, rozumět) opakovat, popisovat, reprodukovat, rozpoznávat, identifikovat, nacházet informace, jmenovat, určovat, vyprávět, odpovídat, vysvětlovat, klasifikovat, prezentovat, citovat, překládat

- Být schopen (aplikovat, analyzovat, syntetizovat) používat, hodnotit, vybírat, konstruovat, modifikovat, připravovat, vyrábět, vytvářet, rozumět organizační složce, roztřídit, organizovat, klasifikovat, vystavovat kritickému úsudku, rozvíjet

- Zaujímat postoj, interpretovat, odůvodňovat

Nechybí zde ani různé metody didaktické, např;

Metoda výuky pomoci diskuse, popisu, anekdot, čtení, vysvětlení a objasnění

Aktivační metody jako vzdělávací hry, didaktické diskuse.

Praktické metoda pomoci simulace, projektové metody, vymýšlení různých cvičení, představení.

Předmět se uzavírá zkouškou na základě zápočtového testu.

Literatura používaná při výuce: 1. Zdena Palková: Cvičení české výslovnosti pro cizince. SPN,

Praha 1973.

2: Hana Andrášová, Alena Podepřelová et al.: Na cestě za češtinou. Inspirativní náměty pro učitele češtiny jako cizího jazyka. Klett, Praha 2008.

3. Ivana Rešková, Magdalena Pintarová: Communicative Czech. Elementary Czech. 2006.

4. Lotko, E.: Zrádná slova v polštině a češtině. Lexikologický pohled a slovník. Votobia, Olomouc 1992.

autentické texty

publicistika

gramatická cvičení vlastní a z různých zdrojů

Dějiny české literatury

Výuka probíhá v polském jazyce formou přednášky a cvičení. Cílem a záměrem předmětu je seznámit studenty se základy české kultury, literárně-historickou souvislostí v průběhu IX. až XIX. století. Studenti by měli být schopni

charakterizovat jednotlivá století (uvést vlastností a jevy z hlediska kontextu evropského a českého) a diskutovat o literárních dílech tohoto období.

Předmět se uzavírá závěrečnou zkouškou.

Základní používaná literatura při výuce; J. Magnuszewski, Historia literatury czeskiej. Zarys, Wrocław 1973

J. Lehár (et al.), Česká literatura od počátků k dnešku, Praha 2000

Deskriptivní gramatika českého jazyka

Výuka předmětu probíhá formou přednášky a to jak v českém, tak i v polském jazyce. Cíl a záměr předmětu spočívá v prezentaci procesů a gramatické problematiky charakteristických pro český jazyk a jednotlivé disciplíny gramatiky (fonetiky, morfologie, syntaxe). Studenti získají základní znalosti této tematiky, které si pak rozšíří pomocí literatury a gramatických cvičení z českého jazyka. Tato přednáška by měla být studentům napomoci v hodinách praktické výuky češtiny.

Předmět se zabývá otázkami gramaticko-lexikálními, fonetickými, skloňování, slovo tvorby, syntaxe a stylistiky. Prezentacemi nejnovějších tendencí v jazykovém systému českého jazyka. Srovnávací aspekty – celá přednáška je prezentována s odkazem na polskou gramatiku.

Literatura používaná při výuce: Čeština za školou (red. K. Hausenblas, J. Kuchař), Praha 1979;

B. Havránek, A. Jedlička, Česká mluvnice, Praha 1981;

B. Havránek, A. Jedlička, Stručná mluvnice česká, Praha 1981;

J. Hronek, P. Sgall, Čeština bez příkras, Praha 1992

E. Lotko, Čeština a polština v překladatelské a tlumočnické praxi, Ostrava 1986

Příruční mluvnice češtiny (red. M. Grepl), Brno 1995;

E. Szczepańska, Uniwerbizacja w języku czeskim i polskim, Kraków 1994

Dějiny jazyka českého

Výuka předmětu probíhá formou přednášky a cvičení a probíhá v českém a polském jazyce.

Cílem a záměrem předmětu je diskuse se studenty o procesech kodifikace a standardizaci českého jazyka, poskytnout základní znalosti kulturních jevů spojených s těmito problémy. Prostřednictvím analýzy jednotlivých problémů prováděné během přednášky, se student učí hodnotit a dělat závěry na toto téma.

Předmět se zabývá dějinami českého jazyka od dob Cyrila a Metoděje do současnosti. Velká pozornost je věnována jednotlivcům jako Hus, Veleslavín, Dobrovský, Jungmann aj.

Literatura používaná při výuce; Cuřín F., Vývoj spisovného jazyka českého, Praga 1979

Havránek B., Vývoj spisovného jazyka českého Praha 1936.

Lamprecht A., Šlosar D., Bauer J., Historická mluvnice češtiny, Praga 1986

Orłoś T., Czeskie odrodzenie narodowe I językowe, Kraków

Bakalářský seminář (jazykovědná specializace)

Výuka probíhá formou semináře v českém jazyce.

Záměrem a cílem předmětu je naučit studenty používat literaturu vztahující se k předmětu, klasifikovat jevy lingvistické analýzy a zformulovat závěry z nich vyplývající.

Používaná literatura při výuce; M.Marcjanik, Etykieta językowa [w:] Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, t.2 - Współczesny język polski, red. J.Bartmiński, Lublin 2001, s. 281-291.

K.Ozóg, Językowe rytualizmy w interakcji, Socjolingwistyka, nr 15, s. 63-70.

J.Bartmiński, Stereotypy mieszkają w języku, Lublin 2007.

M. Papierz, Zaimki w języku i w tekście. Studium słowacko-polskie, Kraków 2003

J.Dolník – E.Bajzíkóvá, Textová lingvistika, Bratislava 1998.

R-A de Beaugrande – W. U. Dressler, Wstęp do lingwistyki tekstu, Warszawa 1990

R.Grzegorzczkova, Wprowadzenie do semantyki językoznawczej, Warszawa 1990.
Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język słowacki, red. J.Bosak, Opole 1998.
Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język czeski, red. J.Kořenský, Opole 1998.
Český jazyk na přelomu tisíciletí, red. F.Daneš, Praha 1997.
Dynamika slovnej zásoby spisovnej slovenčiny, red.
J.Horecký, K.Buzássyová i in., Bratislava 1986.
J.Dolník, Súčasná spisovná slovenčina a jej problémy, Bratislava 2007.

4.4 KARLOVA UNIVERZITA PRAHA (ČESKÁ REPUBLIKA)

4.4.1 Aktuální profil Ústavu bohemistických studií

Ústav bohemistických studií rozvíjí obory čeština jako cizí jazyk a čeština pro cizince. Zaměřuje se na problematiku lingvodidaktického popisu a prezentace českého jazyka, literatury a kultury jinojazyčným mluvčím. Jedním z výstupů odborných aktivit ÚBS představuje i spolupráce s Ústavem českého jazyka a teorie komunikace na vydávání časopisu.

Rostoucí zájem o studium češtiny jako cizího jazyka u akademické i širší veřejnosti vedl k rozšíření nabídky kurzů na Ústavu bohemistických studií (intenzivní desetidenní kurzy, kurzy večerní).

Na Ústavu bohemistických studií působí profesori, docenti a zkušení lektoři češtiny jako cizího jazyka, kteří hostovali na řadě prestižních univerzit. Z odborného hlediska se Ústav bohemistických studií prezentoval především vydáním čtyřdílného Slovníku české frazeologie a idiomatiky a rovněž řadou specializovaných učebnic a výukových materiálů vydaných nakladatelstvím Karolinum.

Všechny studijní programy na Ústavu bohemistických studií jsou koncipovány tak, aby odpovídaly současnému stavu bádání v oblasti jazykovědy, literární vědy, historie a kultury. Praha i Univerzita Karlova byly vždy ojedinělou křižovatkou kultur, a proto věříme, že studijní pobyt na Karlově univerzitě umožní studentům chápat řadu otázek v širším středoevropském kulturním a historickém

kontextu.

4.4.2 Oblastí výzkumu

Ústav bohemistických studií se zabývá současným českým jazykem a českou kulturou s důrazem na jejich pedagogickou prezentaci zahraničním studentům bohemistiky. Členové ústavu proto velkou pozornost věnují studiu současného českého jazyka ve všech jeho stylových vrstvách, především se zaměřují na korpusový výzkum běžně mluveného jazyka, na popis české frazeologie a idiomatiky a na stratifikaci dnešní češtiny. Pracovníci ústavu se rovněž soustřeďují na výzkum českých široce chápaných reálií (na odraz české kultury a historie v současné češtině) a na jejich lingvodidaktickou aplikaci ve výuce češtiny pro cizince. Podstatnou část vědecko-výzkumné činnosti ÚBS v nedávné historii představoval popis úrovní českého jazyka podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (konkrétně byl na ÚBS vypracován popis úrovně B1 a B2), v dnešní době se ústav soustřeďuje na vytvoření lingvodidaktického popisu gramatiky českého jazyka pro cizince a na konfrontačně zaměřený výzkum češtiny v rámci slovanských jazyků. Někteří členové ústavu se zabývají i výzkumem testování jazykových znalostí a aplikací poznatků z této oblasti do praxe. ÚBS se v neposlední řadě soustřeďuje na rozvíjení didaktiky češtiny jako cizího jazyka a na tvorbu učebnic a učebních materiálů pro výuku češtiny pro cizince na různých úrovních i zaměření (od výuky vysokoškolské až po nízkoprahové kursy).

4.4.3 Studium bohemistiky – čeština pro cizince

Obor čeština jako cizí jazyk se na starobylé Univerzitě Karlově v Praze pěstuje více než padesát let. Na tuto tradici navazuje vědecká a pedagogická činnost Ústavu bohemistických studií, který nabízí řadu akreditovaných studijních programů. Především bakalářský a navazující magisterský studijní program oboru čeština pro cizince a specializované kurzy pro stážisty a postgraduandy z evropských univerzit. U zahraniční bohemistické a slavistické veřejnosti si prestižní pozici získala Letní škola slovanských studií, jejíž padesátý jubilejní běh se uskutečnil v roce 2006. Vedle toho se značnému zájmu a oblibě těší dvousemestrový program Česká studia, který probíhá již řadu let.

Bakalářský studijní obor čeština jako cizí jazyk, jehož základem je moderní filologie, je koncipován jako ucelený studijní program s výrazným praktickým zaměřením. To se týká nejen jazykové složky, ale i složky literární a kulturně historické. Velký důraz je kladen na prezentaci široce chápaných reálií (historie, geografie, státní zřízení, hospodářství, hudba, divadlo, film, výtvarné umění, architektura...). Obecná lingvistika i literární teorie je zastoupena jen okrajově, a to v rozsahu nezbytném pro poučeného uživatele jazyka a čtenáře. Důraz je kladen na synchronní pohled na jazyk - diachronní pohled je omezován pouze na nezbytné poznámky o zastaralosti nebo novosti některých morfologických, syntaktických či lexikálních jevů.

Průběh studia i jeho ukončení stanovují studijní plány oborů a studijní a zkušební řád. Bakalářské studium uzavírá bakalářská zkouška, jež se skládá z obhajoby bakalářské práce a z následné písemné práce a zkoušky z tří předmětů. Bakalářská zkouška je veřejná, skládá se před zkušební komisí. Zkouší se v češtině.

4.4.3.1 Charakteristika oboru

Ústav bohemistických studií otevírá v rámci studijního programu filologie tříleté bakalářské studium studijního oboru čeština pro cizince. Obor čeština pro cizince není určen pro studenty, jejichž mateřštinou je čeština.

Tento studijní obor je určen zahraničním studentům a cizincům žijícím v ČR, kteří již ovládají základy praktického českého jazyka; studium oboru čeština pro cizince předpokládá už při přijetí na fakultu solidní znalost češtiny, neboť jazykem výuky je v rámci tohoto oboru čeština. Mohou to být i lidé, kteří absolvovali na našich či zahraničních vysokých školách studium nejrůznějších oborů (humanitních i technických), a studiem bakalářského studijního programu čeština jako cizí jazyk chtějí získat takové znalosti českého jazyka a české kultury, které by jim umožnily bez komplikací žít a pracovat v českém kulturním prostředí a nebo udržovat odborné kontakty s českými firmami i státními institucemi. Bakalářské studium oboru čeština pro cizince je vhodné i pro budoucí diplomaty, a to jako doplňující studium češtiny a českých reálií. Absolventi tohoto typu studia se mohou uplatnit ve svých zemích nebo na zastupitelských úřadech v ČR jako odborní pracovníci, průvodci, či příležitostní překladatelé a tlumočníci. Najdou uplatnění i na českých zastupitelských úřadech v zahraničí. Dále to mohou být i ti, kteří touto formou studia chtějí získat takové znalosti českého jazyka, které by jim umožnily

plnohodnotné studium jiných oborů na českých vysokých školách.

4.4.3.2 Studijní program

Povinné oborové předměty

Povinné oborové předměty	Kód SIS	ZS před./sem.	LS před./sem.	Atestace	Kredity
<u>Úvod do českých reálií</u>	ACC100001		2 / –	ZK	4
<u>Úvod do studia českého jazyka</u>	ACC100012	1 / 1	1 / 1	Z, ZK	6
<u>Úvod do teorie literatury a interpretace literárního díla</u>	ACC100040	– / 2	– / 2	Z, Z	4
<u>Přehled českých dějin</u>	ACC100023	2 / –	2 / –	Z, ZK	6
<u>Fonetika češtiny pro cizince</u>	ACC100039	2 / –	– / 1	Z, Zk	8
<u>Písemný výcvik a pravopisná cvičení</u>	ACC100011	– / 2	– / 2	Z, Z	4
<u>Jazykové cvičení lexikální a</u>	ACC100010	– / 2	– / 2	Z, ZK	7

<u>stylistické I</u>					
<u>Jazykové cvičení lexikální a stylistické II</u>	ACC100019	- / 2	- / 2	Z, ZK	5
<u>Jazykové cvičení lexikální stylistické III</u>	ACC100030	- / 2	- / 2	Z, ZK	7
<u>Jazykové cvičení gramatické I</u>	ACC100015	- / 2	- / 2	Z, ZK	7
<u>Jazykové cvičení gramatické II</u>	ACC100026	- / 2	- / 2	Z, ZK	5
<u>Jazykové cvičení gramatické (morfologie) III</u>	ACC100031	- / 2	- / 2	Z, ZK	7
<u>Morfologie</u>	ACC100024	2 / 2	2 / 2	Z, ZK	6
<u>Syntax</u>	ACC100028	2 / 2	2 / 2	Z, ZK	6
<u>Vývoj jazyka a nástin dialektologie</u>	ACC100018		1 / 1	ZK	5
<u>Běžně mluvená čeština</u>	ACC100029	2 / -		Z	3

<u>Stylistika</u> <u>(variantnost</u> <u>češtiny)</u>	ACC100032	1 / –		ZK	4
<u>Cvičení z</u> <u>praktické</u> <u>stylistiky</u> <u>(žánry textů)</u>	ACC100033	– / 2		Z	3
<u>Starší česká</u> <u>literatura</u>	ACC100021	1 / 1	1 / 1	Z	2
<u>Česká literatura</u> <u>a kultura 19.</u> <u>století</u>	ACC100014	2 / 1	2 / 1	Z, ZK	6
<u>Česká literatura</u> <u>a kultura 20.</u> <u>století (do r.</u> <u>1939)</u>	ACC100022	2 / 2	2 / 2	Z, ZK	6
<u>Česká literatura</u> <u>a kultura od r.</u> <u>1939 do</u> <u>současnosti</u>	ACC100034	2 / 2	2 / 2	Z, ZK	8
<u>Vybrané</u> <u>kapitoly z české</u> <u>kultury a</u> <u>historie 19. a</u> <u>20. století</u>	ACC100035	1 / 1		Z	3

Povinně volitelné předměty

Povinně volitelné předměty	Kód SIS	ZS před./sem.	LS před./sem.	Atestace	Kredity
<u>Rozbor a interpretace děl české literatury 20. století</u>	ACC100059	-/2	-/2	Z	4
<u>Editorská práce s textem</u>	ACC100058		-/2	Z	3
<u>Lexikologický seminář</u>	ACC100050	-/2	-/2	Z	6
<u>Analýza textů české publicistiky</u>	ACC100060		-/2	Z	3
<u>Praktická cvičení z písemného odborného vyjadřování</u>	ACC100055		-/2	Z	3
<u>Nácvik normy a pravopisu</u>	ACC100038	-/2	-/2	Z	6
<u>Cvičení z formální morfologie</u>	ACC100041	-/2	-/2	Z	6

Volitelné předměty v libovolném hodinovém rozsahu se ziskem 20 kreditů.

Maximální podíl kreditů za volitelné předměty pro průběžnou kontrolu studia: 20 %.

Bakalářská zkouška

SZ1: Obhajoba bakalářské práce

SZ2: a) Český jazyk – teorie a praxe; b) Česká literatura 19.-20. století.

První částí státních zkoušek je obhajoba bakalářské práce.

Počet kreditů nutných pro konání bakalářské zkoušky: 180

Celkový počet kreditů za společný základ, povinné předměty a povinně volitelné předměty: 14 + 122 + 24 = 160. Tato hodnota činí 89 % počtu kreditů nutných pro

konání poslední části bakalářské zkoušky.

Standardní doba studia: 3 roky

4.4.3.3 Profil absolventa

Absolvent bakalářského studia bude po absolvování praktických jazykových kurzů ovládat český jazyk v ústní i písemné podobě ve všech standardních i odborně náročných komunikativních situacích na úrovni odpovídající minimálně úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce, bude vybaven základními teoretickými znalostmi bohemistiky, tj. lingvistického popisu češtiny a přehlednými znalostmi literárních a kulturních dějin českých zemí, a vzhledem do evropského filologického myšlení a evropské kultury a bude připraven k navazujícímu magisterskému studiu.

Absolventi získají takové znalosti českého jazyka a českých reálií, které jim umožní i studium jiných oborů (bakalářských i magisterských) na českých vysokých školách.

Absolvent může pokračovat v navazujícím magisterském studiu češtiny pro cizince; studenti, kteří v bakalářském studiu dosáhli vynikajících studijních výsledků, se mohou ucházet i o přijetí k navazujícímu magisterskému studijnímu oboru český jazyk a literatura (tj. "čeština pro Čechy"). Dále mohou absolventi bakalářského studia oboru čeština pro cizince pokračovat ve studiu v navazujících magisterských programech na Fakultě sociálních věd UK (kupř. žurnalistika) nebo na českých filozofických fakultách, event. mohou pokračovat ve studiu slavistických oborů na univerzitách ve svých mateřských zemích.

5. OSOBNÍ VÝZKUM

5.1 Dotazník pro vyučující

- 1) Máte nějaké přípravné kurzy češtiny pro uchazeče, pokud ano, jak dlouho trvají a jaká je jejich intenzita?
- 2) Kde a jak zjišťujete informace o nově vycházejících učebních pomůckách, popř. jak si je zajišťujete?
- 3) Odebíráte nějaké odborné časopisy nebo periodika?

- 4) Vydáváte nějaké vlastní odborné materiály, popř. jaké?
- 5) Které knihy a materiály používáte při výuce češtiny?
- 6) Vytváříte pro výuku vlastní učební materiály, popř. jaké?
- 7) Jaké největší problémy musíte řešit při výuce češtiny?

Vyhodnocení dotazníků

Dotazník vyplnily vyučující v Berlíně a ve Vídni.

Z Dotazníků vyplynulo následující:

ad 1) Na obou univerzitách se pro zájemce konají přípravné kurzy, pořádají se vždy v délce jednoho semestru v různých úrovních.

ad 2) Informace o potřebných učebních pomůckách získávají vyučující z internetu, na setkání lektorů DZS, neosobní výměnou informací, od kolegů atd. Dalšími pomůckami slouží časopisy, brožury a DVD získaných darem od krajských měst.

ad 3) Jedná se o časopisy Host, Moje země, Krajiny češtiny, popř. Česká republika.

ad 4) Vyučující v Berlíně vydala řadu odborných materiálů (viz seznam u jejího jména), vyučující ve Vídni sama odborné materiály nevydává.

ad 5) Řeší vesměs menší výchovné, popř. organizační problémy- studenti opisují, mají nevhodné poznámky, nedocházejí pravidelně na výuku atd.

ad 6) Materiály pro výuku češtiny: *Čeština krok za krokem*, *Step by step. Co chcete vědět o ČR* atd.

ad 7) Učební materiály vyrábějí obě dotázané pedagožky, jedná se především o cvičení a testy zabývající se různými gramatickými jevy, dále podklady pro literárněvědní přednášky a cvičení v reáliích.

5.2 Dotazník pro studenty

Dotazník se dělí na 4. části

- informativní
- gramatickou

- otázky z reálií
- znalosti o českých osobnostech

Totožný dotazník dostali studenti všech tří univerzit. Ve všech třech případech byli ve zkoumané skupině také studenti, pro které není čeština cizí jazyk v pravém slova smyslu, protože mají buď jednoho z rodičů, případně oba českého původu a čeština je pro ně jedním z rodných jazyků. Výsledky těchto studentů nejsou zahrnuty do závěrů.

Čas na vypracování dotazníků nebyl striktně dán, vyplnění dotazníku bylo zcela dobrovolné, všichni byli upozorněni na to, že výsledek nemá žádný vliv na hodnocení jejich studijních výsledků.

Ve všech třech univerzitách je zvykem, že je výuka vedena kombinovaně, tzn. zčásti česky, zčásti v mateřském jazyce studentů, tj. německy nebo polsky.

- 1) V jakém jste ročníku?
- 2) Jak dlouho se učíte český jazyk?
- 3) Měli jste možnost se učit česky v praxi? (rodilý mluvčí v rodině, delší pobyt v ČR)
- 4) Co Vás motivovalo ke studiu českého jazyka?
- 5) Dokážete v českém jazyce použít všechny základní časy? (minulost, přítomnost, budoucnost)
- 6) Dokážete určit správně pád v češtině?
- 7) Umíte používat zvrtná slovesa?

Test

- 1) Doplňte tvary sloves v první osobě jednotného čísla.

Infinitiv	Minulý čas	Přítomný čas	Budoucí čas
spát			
	šel jsem		
		letím	

			budu číst
--	--	--	-----------

1) Převeďte do jednotného nebo množného čísla.

Jednotné číslo -Singular	Množné číslo- Plurál
mladý muž	
	vysoké budovy
malé dítě	
	nové školy

3) Přeložte do polštiny

všechno snědl -

dobře se vyspal -

nalepím to-

pojedu do Prahy -

4) Utvořte zdvojnásobky:

ryba -

stůl -

ulice-

kniha –

5) Napište slovy tyto číslovky:

1056 -

333-

535-

98-

6) Doplňte správný tvar zájmen:

Koupil jsem to pro tebe.....(ty)

Půjdeš tam s námi.....(my)?

To je jeho.....(on) kniha

Znáš její.....(ona) telefonní číslo?

7) Převeďte věty do množného čísla:

V akváriu plave ryba-
Tento kůň vyhrál dostih -
Mám hodného strýce -
Koupím si televizi -

Otázky z české historie a reálií.

- 1) Který rod jako první vládl na území Čech a Moravy?
- 2) Který významný královský rod nastoupil na trůn na začátku 14. století?
- 3) Jaké významné stavby založil Karel IV.?
- 4) Který královský rod vládl jako poslední na území Čech a Moravy?
- 5) Ve kterém roce vzniklo samostatné Československo?
- 6) Kdy vznikla samostatná Česká republika?
- 7) Kdo je současným prezidentem České republiky?
- 8) Které památky pod ochranou UNESCO v ČR znáte?
- 9) Která řeka protéká Prahou?
- 10) Ve kterém městě se vyrábí automobily Škoda?
- 11) Které město je druhé největší v ČR?
- 12) Které slavné pivovary znáte?
- 13) Jaké lázeňské město v ČR je nejznámější?
- 14) Co Vám říká slovo „Říp“?

Osobnosti

- 1) Kdo přinesl v r. 863 na území Velké Moravy první slovanské písmo?
- 2) Kdo je autorem autobiografie „Vita Caroli“ ?
- 3) Kdo napsal v 19. století pětidílný česko-německý slovník?
- 4) Kdo byl prvním prezidentem Československa?
- 5) Která autorka napsala román „Babička“?
- 6) Kdo byl nejznámější malíř v době secese, který namaloval např. „Slovanskou epopej“?
- 7) Kdo byl dvorním architektem Karla IV.?
- 8) Kdo založil nejznámější obuvnickou firmu v ČR?
- 9) Kdo nazpíval píseň „Včelka Mája“?
- 10) Kdo byl prvním prezidentem České republiky?

5.2.1 Vyhodnocení dotazníků

Porovnání studia bohemistiky na Karlově univerzitě v Praze, na Humboldtově univerzitě v Berlíně, na Univerzitě ve Vídni a na Jagellonské univerzitě v Krakově.

1. Na všech univerzitách lze studovat bohemistiku. Na všech univerzitách studium probíhá, počty studujících jsou podobné, čítají ve všech ročnících 8 – 20 studujících. Pouze v Praze studují všichni bohemistiku jako hlavní obor, ve zbývajících univerzitách studuje značná část studentů češtinu jako druhý obor, většinou v kombinaci se slavistikou, ruštinou nebo polštinou.
2. Studium je na všech univerzitách podobně členěno a běžná doba studia je 5 let. První 3 roky (6 semestrů) probíhá bakalářské (základní studium) a následující dva roky magisterské (hlavní studium). Oba stupně jsou na všech univerzitách zakončeny závěrečnou zkouškou. V některých univerzitách je podmínkou ukončení bakalářského stupně sepsání bakalářské práce. Na ostatních univerzitách je podmínkou ukončení magisterská práce.
3. Ke studiu na univerzitách v Praze a v Berlíně je požadována alespoň základní znalost českého jazyka, na obou univerzitách je možnost absolvovat přípravné jazykové kurzy (popř. nabízejí tuto možnost instituce mimo univerzitu). Ve Vídni a Krakově je možno se hlásit ke studiu bez předešlé znalosti jazyka.
4. Očekávaná výstupní úroveň jazyka podle SEJRR je také rozdílná. Na UK je očekávaná úroveň již u bakalářské zkoušky C1, na ostatních univerzitách je to úroveň B2, úroveň C1 je očekávána až u magisterského stupně.
5. Podstatný je i rozdíl ve vyučovacím jazyce. V Praze probíhá výuka od počátku v češtině, na ostatních univerzitách probíhá výuka, s výjimkou jazykových cvičení, vesměs v mateřském jazyce. Stejně tak zkoušky probíhají mimo Prahu u odborných předmětů úplně nebo částečně v mateřském jazyce. Ve Vídni má studující i u magisterské zkoušky právo být předem upozorněn učitelem, pokud má v úmyslu ho zkoušet nebo částečně zkoušet z odborných témat česky.

6. Výuka jazyka je na všech univerzitách v rukou rodilých mluvčích s odpovídajícím odborným vzděláním. Jedná se o učitele českého původu s potřebným akademickým vzděláním trvale žijící v příslušné zemi nebo hostující lektory vyslaní českou stranou (viz seznam lektorátů).

7. Všechny zahraniční univerzity vedou studující k tomu, aby se hlásili alespoň na jeden semestr ke studiu v České republice v rámci evropských programů podpory studia nebo využili výměnných aktivit směřujících do ČR.

8. Profil absolventa a jeho uplatnění je také velmi podobný u všech univerzit. Předpokládá hlavně uplatnění absolventů ve službách různého druhu, kde je potřebná jazyková vybavenost (cestovní ruch, banky, firmy s mezinárodní účastí, diplomatické služby atd.). Pro zvýšení uplatnění na pracovním trhu doporučují absolventům kombinaci se studiem ekonomie nebo práva na základě ústní nebo písemné prezentace.

Veškeré závěry, které budou z tabulky vyvozeny, jsou jen orientační a mohou pouze naznačit stav věci. Vzhledem k objektivním okolnostem nebylo možno zajistit, aby dotazník na každé univerzitě vyplnil stejný počet studujících, aby ho vyplnili za naprosto srovnatelných podmínek a aby byli na naprosto stejném stupni vzdělávacího procesu. K zobektivizování výsledků naopak přispívají informace od pedagogů, které poskytli při návštěvě jednotlivých škol (Berlín – 2 návštěvy, Vídeň – 1 návštěva).

Vyhodnocení dotazníků -obecné údaje + gramatická část

	Vídeň	Berlín 1	Berlín 2	Krakov
Ročník	1. ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Kontakty s rodilým mluvčím	Žádné, kamarádi	Žádné, 1x slovenský původ	Žádné, 1x Erasmus v Praze, 1x RM	Erasmus v Praze
Motiv studia	Blízkost ČR, sousední stát,	Další jazyk nutný ke	Au pair v ČR, česky	Záliba ve slovanských

	nutnost dalšího jazyka	studiu, kamarádi	mluvící kamarádi, český původ	jazycích
Časy	Přít., min. částečně 30%	Všechny u zákl. sloves, 80%	Všechny a menšími problémy, 90%	Všechny, 100%
Pády	Většinou ano, 80%	Většinou ne, 10%	Ano, s menšími problémy, 90%	Ano, 100%
Zvratná slovesa	Ne, 5%	Ano, s problémy, 60%	Ano, s problémy, 70%	Ano, 90%
Časování sloves	80,00%	60%, bez futura	60%, bez futura	95,00%
Plurál, singulár	50,00%	50,00%	70,00%	100,00%
Pasivní překlad	75,00%	75,00%	80,00%	100,00%
zdrobněliny	0,00%	80,00%	90,00%	100,00%
číslovky	80,00%	55,00%	60,00%	100,00%
Aktivní překlad	40,00%	45,00%	60,00%	100,00%
Zájmena	65,00%	45,00%	75,00%	75,00%
Celá věta do pl.	30,00%	5,00%	15,00%	85,00%
Průměrně %	48,00%	51,00%	69,00%	95,00%

Z výsledků vyplývá, že znalosti jazyka jsou po 1. roč. podobné v Berlíně i ve Vídni, významně se neodlišuje ani způsob výuky, ani studijní plán. Přípravné

jazykové kurzy, které absolvovali studující v Berlíně, jim nezaručily nějaký významný náskok. U obou skupin z Berlína je patrné, že v zásadě ovládají probrané gramatické struktury, mnohem více problémů, oproti Vídni a Krakovu, jim dělá jejich uplatnění v jazyce samotném (viz překlad celých vět). Evidentní je, i přes ne zcela srovnatelnou délku studia, fakt, že výsledky v Krakově jsou lepší, což lze samozřejmě přičíst hlavně tomu, že jejich mateřský jazyk patří do stejné jazykové skupiny jako čeština. Výsledky studia ve Vídni a v Berlíně nelze evidentně srovnat s výsledky dosahovanými nejen v Krakově, ale hlavně v Praze, kde jsou znalosti ve srovnatelném ročníku v průměru podstatně lepší.

Srovnání výsledků znalosti reálií

univerzita	Vídeň	Berlín 1	Berlín 2	Krakov
Reálie – děj., zem.	50%, chybí novodobé dějiny	60%, chybí celkově historie	80%, chybí historie	90,00%
České osobnosti	50,00%	35,00%	80,00%	90,00%
Průměrně %	50,00%	42,50%	80,00%	90,00%

Znalosti reálií jsou také srovnatelné, s postupující délkou studia se zvyšují.

5.3. Porovnání učebních plánů jednotlivých univerzit

Vysvětlivky:

HU-Humboldtova univerzita v Berlíně

UW-Univerzita ve Vídni

JU-Jagellonská univerzita v Krakově

UK-Univerzita Karlova

Předmět	UK	HU	UW	JU
Úvod do čes. reálií	ano	Jen okrajově	ano	ne
Úvod do studia ČJ	ano	ano	ano	ano
Úvod do teorie literatury	ano	ano	ano	ano
Přehled čes. dějin	ano	ne	ne	ne
Fonetika	ano	ano	ne jako samostatný předmět	ano
Písemný výcvik	ano	ano	ano	ano
Jazyková cvič. I.	ano	ano	ano	ano
Jazyková cvič. II.	ano	ano	ano	ano
Jazyková cvič. III.	ano	ano	ano	ano
Gram.cvič. I.	ano	ano	ano	ano
Gram.cvič. II.	ano	ano	ano	ano
Gram.cvič. III.	ano	ano	ano	ano
Morfologie	ano	ano	ne jako samostatný předmět	ano
Syntax	ano	ano	ne jako samostatný předmět	ano
Vývoj jazyka	ano	ne	ne	ne
Mluvená čeština	ano	ne jako samostatný předmět	ne jako samostatný předmět	ano
Stylistika	ano	ano	ano	ano

Starší lit.	ano	ano	ano	ano
Lit. 19.stol	ano	ano	ano	ano
Lit. 20.stol	ano	ano	ano	ano
Současná lit.	ano	ano	ano	ano
Kultura	ano	ano	ano	ano
Zahr. prak.	ne	ano	ne	ne
Další slov. jazyk	volitelný předmět	volitelný předmět	povinný	volitelný
Slavistika	ne	ne	ano	ne

Z porovnávací tabulky vyplývá, že učební plány všech univerzit jsou podobné.

Předměty týkající se **výuky jazyka** ve všech podobách jsou vyučovány ve všech zkoumaných univerzitách.

Stejně tak *literatura* je předmětem studia, mírně se liší pouze členění jednotlivých období a míra systematickosti.

Přístup k výuce *reálií* je však rozdílný. **JU** a **HU** nevěnují výuce reálií větší pozornost, studující se s nimi seznamují pouze nesystematicky, pomocí textů, popř. materiálů využívaných při nácviu jazyka. **UW** se věnuje reáliím zeměpisného a společenského charakteru, minimalizuje prezentaci dějin.

Vývoj jazyka zkoumá na bakalářské úrovni pouze **KU**.

Slavistiku jako takovou akcentuje pouze **UW**, v ostatních univerzitách je to spíš záležitost volitelných předmětů, magisterského stupně nebo spadá mezi speciální témata. Obdobné je to i výukou dalšího slovanského jazyka, povinná je pouze na **UW**.

Pouze **HU** má *Zahraniční praxi* jako součást studia, v dalších univerzitách patří mezi doporučované, však nepovinné aktivity.

6. ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Ve své práci jsem se pokusil pomocí subjektivních i objektivních prostředků porovnat bakalářské studium na naší fakultě s vybranými fakultami v zahraničí. Úkol, který se mi jevil zpočátku jako relativně jednoduchý, se ukázal být úkolem dost složitým.

Nebylo jednoduché najít vhodný termín pro návštěvy cizích univerzit. Termín musel vyhovovat nejen mně, ale i studentům, se kterými jsem chtěl mluvit a pracovat, ale hlavně učitel, který mi musel nejen pomáhat, ale přenechat část ze svého vyučovacího času. Neřešitelné bylo kontaktovat stejně pokročilé studenty.

Nesnadná je práce s materiály. Názvy předmětů a jejich obsah jsou na každé univerzitě jiné, stejně tak jako způsoby hodnocení výsledků studentů.

Na některých univerzitách existuje i forma učitelského studia češtiny nebo naopak studium, kdy je čeština pouze druhým nebo dokonce třetím jazykem. Není vždy snadné najít tu formu studia, která se nejvíce podobá našemu studijnímu programu.

Přes všechny obtíže jsem došel určitých výsledků, které považuji za alespoň přiměřeně objektivní, a proto použitelné.

7. POUŽITÉ ZDROJE

7.1 Seznam použité literatury

FILIPEC, J., DANĚŠ, F. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha: Academia, 1978. Počet stran 799.

CHALOUPKA, P. *Příruční slovník české literatury*. Brno: Kma, 2007. Počet stran 1116. ISBN 978-80-7309-463-8.

KOLEKTIV. *Encyklopedický slovník*. Praha: Odeon, 1993. Počet stran 1253. ISBN 80-207-0438-8.

LINHART, J. A kol. *Správně česky*. Litvínov: Dialog, 2003. ISBN 80-85843-55-2. Počet stran 319.

7.2 Internetové zdroje

ABZ. cz :slovník cizích slov. (on-line). Dostupný na WWW: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/>.

Dům zahraničních služeb. Dostupný na WWW: <http://www.dzs.cz/>

Humboldtova univerzita Berlíně. Dostupná na WWW: <http://www.hu-berlin.de/>.

Institut für Slawistik. Berlin. Dostupný na WWW: <http://www.slawistik.hu-berlin.de/>.

Institut für Slawistik. Wien. Dostupný na WWW: <http://slawistik.univie.ac.at/>.

Institut filologii slovaňskej. Dostupný na WWW: <http://www.filg.uj.edu.pl/ifs/>.

Jagellonská univerzita Krakov. Dostupná na WWW.
<http://www.uj.edu.pl/universytet/> .

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Dostupné na WWW:
<http://www.msmt.cz/>.

Univerzita Karlova v Praze. Dostupná na WWW: <http://www.cuni.cz/>.

Univerzita ve Vídni. Dostupná na WWW: <http://www.univie.ac.at/>.

8. PŘÍLOHY

Příloha č. 1

EVROPSKÁ		
DÁNSKO	Aarhus	<u>Aarhus universitet</u>
ITÁLIE	Florencie	<u>Università Firenze</u>
	Padova	<u>Università Padova</u>
	Řím	<u>Università “La Sapienza”</u>
	Viterbo	<u>Università Tuscia</u>
NĚMECKO	Bamberg	<u>Universität Bamberg</u>
	Berlin	<u>Humboldt-Universität</u>
	Bochum	<u>Ruhr-Universität</u>
	Frankfurt am Main	<u>Goethe-Universität</u>
	Freiburg	<u>Albrecht-Ludwigs-Universität</u>
	Göttingen	<u>Georg-August-Universität</u>
	Hamburg	<u>Universität Hamburg</u>

	Heidelberg	<u>Ruprecht-Karls-Universität</u>
	Jena	<u>Friedrich-Schiller-Universität</u>
	Kiel	<u>Christian-Albrechts-Universität</u>
	Konstanz	<u>Universität Konstanz</u>
	München	<u>Ludwig-Maximilians-Universität</u>
	Mainz	<u>Johannes-Gutenberg-Universität</u>
	Potsdam	<u>Universität Potsdam</u>
	Regensburg	<u>Universität Regensburg</u>
	Saarbrücken	<u>Universität des Saarlandes</u>
	Tübingen	<u>Universität Tübingen</u>
	Würzburg	<u>Julius-Maximilians-Universität</u>
NIZOZEMÍ	Amsterdam	<u>Universiteit van Amsterdam</u>
NORSKO	Oslo	<u>Universitetet Oslo</u>
POLSKO	Szczecin	<u>Uniwersytet Szczeciński</u>
RAKOUSKO	Innsbruck	<u>Universität Innsbruck</u>
	Salzburg	<u>Paris-Lodron-Universität</u>
ŠVÉDSKO	Göteborg	<u>Göteborgs universitet</u>
	Stockholm	<u>Stockholms universitet</u>
	Uppsala	<u>Uppsala universitet</u>
ŠVÝCARSKO	Basel	<u>Universität Basel</u>
	Zürich	<u>Universität Zürich</u>
	Fribourg	<u>Université de Fribourg</u>
UKRAJINA	Lviv	<u>Lvivskij nacionalnij universitet</u>
VELKÁ BRITÁNIE	Bristol	<u>University of Bristol</u>
	London	<u>University College London</u>
	Oxford	<u>University of Oxford</u>
	Sheffield	<u>University of Sheffield</u>
	Wolverhampton	<u>University of Wolverhampton</u>

MIMOEVROPSKÁ

JAPONSKO	Tokyo	<u>Universiti Bahasa Asing</u>
-----------------	--------------	--------------------------------

JIŽNÍ KOREA	Soul	<u>Hankuk University of Foreign Stud.</u>
KANADA	Toronto	<u>University of Toronto</u>
SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ	Ann Arbor	<u>University of Michigan</u>
	Austin	<u>University of Texas</u>
	Berkeley	<u>University of California</u>
	Bloomington	<u>Indiana University</u>
	Boston	<u>Harvard University</u>
	Columbus	<u>Ohio State University</u>
	Durham	<u>Duke University</u>
	Chapel Hill	<u>University of North Carolina</u>
	Chicago	<u>University of Chicago</u>
	Iowa City	<u>University of Iowa</u>
	Madison	<u>University of Wisconsin</u>
	New Haven	<u>Yale University</u>
	New York	<u>Columbia University</u>
	New York	<u>New York University</u>
	Philadelphia	<u>University of Pennsylvania</u>
Princeton	<u>Princeton University</u>	
Providence	<u>Brown University</u>	
St. Louis	<u>University of Washington</u>	

Příloha č. 2

LEKTORÁTY EVROPSKÉ		
BELGIE	Brusel	<u>UNIVERSITÉ LIBRE DE BRUXELLES</u> Lektorka: Mgr. Olga Nádvorníková
	Gent	<u>RIJKSUNIVERSITEIT GENT</u> Lektorka: Mgr. Gabriela Schlesingerová
BOSNA A HERCEGOVINA	Banja Luka	<u>UNIVERZITET U BANJOJ LUCI</u> Lektor: Mgr. Pavel Cihlář

	Sarajevo	<u>UNIVERZITET U SARAJEVU</u> Lektor: Mgr. Milan Orálek
BULHARSKO	Sofie	<u>SOFIJSKI UNIVERSITET SV. K. OHRIDSKI</u> Lektor: PhDr. David Bernstein
FINSKO	Helsinky	<u>HELSINGIN YLIOPISTO</u> Lektorka: doc. PhDr. Helena Lehečková
GRUZIE	Tbilisi	<u>TBILISI STATE UNIVERSITY OF ECONOMIC RELATIONS</u> Lektor: Vojtěch Kubec
FRANCIE	Aix-en-Provence	<u>UNIVERSITÉ DE PROVENCE (ERLAOS)</u> Lektorka: PhDr. Radka Škardová
	Dijon	<u>UNIVERSITÉ DE DIJON (LYCÉE CARNOT)</u> Lektorka: Mgr. Petra Součková
	Grenoble	<u>UNIVERSITÉ DE GRENOBLE III</u> Lektorka: Mgr. Tamara Ibehejová
	Nancy	<u>UNIVERSITÉ DE NANCY 2</u> Lektorka: PhDr. Lenka Froulíková
	Nîmes	<u>LYCÉE A. DAUDET</u> Lektorka: Mgr. Kateřina Kašáková
	Paříž (INALCO)	<u>INSTITUT NATIONAL DES LANGUES ET CIVILISATIONS ORIENTALES, CLICHY</u> Lektorka: Mgr. Magdalena Vigent
	Paříž (Sorbonna)	<u>UNIVERSITÉ PARIS - SORBONNE</u> Lektorka: PhDr. Tereza Riedlbauchová, Ph.D.

	Rennes	<u>UNIVERSITÉ RENNES II</u> Lektorka: Mgr. Veronika Vážanová
CHORVATSKO	Záhřeb	<u>SVEUČILISTE U ZAGREBU</u> Lektor: Mgr. Matěj Martinčák
ITÁLIE	Benátky	<u>UNIVERSITA DEGLI STUDI DI VENEZIA</u> Lektor: Mgr. Jan Bednář
	Neapol	<u>ISTITUTU UNIVERSITARIO ORIENTALE</u> Lektorka: Mgr. Hana Barone
	Padova	<u>UNIVERSITA DEGLI STUDI DI PADOVA</u> Lektorka: Mgr. Zuzana Muchová
	Pisa	<u>UNIVERSITA PISA</u> Lektorka: Mgr. Iva Papírníková
	Udine	<u>UNIVERSITA UDINE</u> Lektorka: Mgr. Jana Sovová
MAĎARSKO	Budapešť	<u>UNIVERSITY BUDAPEST (ELTE - BTK)</u> Lektorka: PhDr. Marcela Grygerková, Ph.D.
	Piliscsaba (Budapešť)	<u>UNIVERSITY PETER PÁZMÁNY</u> Lektorka: Mgr. Markéta Pochylová
	Segedín	<u>UNIVERSITY SZEGED (SZEGEDI EGYETEM - BTK)</u> Lektor: Mgr. Tomáš Vašut
MAKEDONIE	Skopje	<u>UNIVERZITET KIRIL I METODIJ</u> Lektorka: PhDr. Milena Přikrylová
NĚMECKO	Bonn	<u>UNIVERSITÄT BONN</u> Lektorka: PhDr. Lenka Uchytlová
	Budyšín	<u>ŘEČNY CENTRUM WITAJ</u>

		Lektor: Mgr. Pavel Šlechta
	Drážďany	<u>TECHNISCHE UNIVERSITÄT DR ESDEN</u> Lektorka: Mgr. Jana Krsička
	Lipsko	<u>UNIVERSITÄT LEIPZIG</u> Lektorka: PhDr. Ludmila Vojtková
POLSKO	Katovice	<u>UNIWERSYTET ŚLASKI</u> Lektorka: doc. PhDr. Eva Pallasová, CSc.
	Krakov	<u>UNIWERSYTET JAGIELLONSKI</u> Lektor: Mgr. Ctirad Sedlák
	Opole	<u>UNIWERSYTET OPOLSKI</u> Lektor: Mgr. Roman Kanda
	Poznaň	<u>UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA</u> Lektor: Mgr. Jan Pešina
	Varšava	<u>UNIWERSYTET WARSZAWSKI</u> Lektorka: PhDr. Daniela Pelčáková
	Vratislav	<u>UNIWERSYTET WROCLAWSKI</u> Lektorka: Mgr. Alena Zipserová
PORTUGALSKO	Lisabon	<u>UNIVERSIDADE DE LISBOA</u> Lektorka: Mgr. Anna de Almeidová
RAKOUSKO	Vídeň	<u>UNIVERSITÄT WIEN</u> Lektorka: PhDr. Lucie Antošíková
	Vídeň (WU)	<u>WIRTSCHAFTSUNIVERSITÄT WIEN</u> Lektorka: PhDr. Milena Vonková
RUMUNSKO	Bukurešť	<u>UNIVERSITATEA DIN BUCURESTI</u> Lektorka: Mgr. Hana Herrmannová

RUSKÁ FEDERACE	Jekatěrinburg	<u>USU a UPI JEKATĚŘINBURG</u> Lektor: Mgr. Radan Kapucián
	Moskva (FCJ)	<u>MOSKÓVSKIJ GOSUDÁRSTVENNYJ UNIVERSITÉT LOMONOSOVA (FAKULTET INOSTRANNYCH JAZYKOV)</u> Lektorka: Mgr. Alena Machoninová, Ph.D.
	Moskva (FF)	<u>MOSKÓVSKIJ GOSUDÁRSTVENNYJ UNIVERSITÉT LOMONOSOVA (FAKULTET FILOLOGIČESKIJ)</u> Lektorka: Mgr. Růžena Henkrichová
	Sankt Petěrburg	<u>UNIVERSITÉT SANKT- PETERBURG</u> lektorát neobsazen
SLOVINSKO	Lublaň	<u>UNIVERZA V LJUBLJANI</u> Lektorka: Mgr. Jana Šnytová
SRBSKO	Bělehrad	<u>UNIVERZITET U BEOGRAD</u> Lektor: Mgr. Zdeněk Andrlé
ŠPANĚLSKO	Santiago de Compostela	<u>UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA</u> Lektorka: Mgr. Kateřina Vlasáková
VELKÁ BRITÁNIE	Glasgow	<u>UNIVERSITY OF GLASGOW (ÚSS)</u> Zástupce lektorátu: PhDr. Jan Čulík

LEKTORÁTY MIMOEVROPSKÉ		
ČÍNA	Peking	<u>UNIVERSITY OF BEIJING</u>

		Lektorka: PhDr. Eva Roubalová, CSc.
EGYPT	Káhira	<u>AIN SHAMS UNIVERSITY</u> Lektor: Mgr. Štěpán Macháček, Ph.D.
INDIE	New Delhi	<u>UNIVERSITY OF DELHI</u> Lektorka: Mgr. Nora Saha
IZRAEL	Tel Aviv	<u>UNIVERSITY OF TEL AVIV</u> Lektor: David Hron, M.A.
USA	Nebraska - Lincoln	<u>UNIVERSITY OF NEBRASKA -</u> <u>LINCOLN</u> Lektorka: Mgr. Katarína Čermáková